

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr 36 (1915) 1994 m. rugsėjo mėn. 20 d.

Eina 39-tus Metus.

Melbourne

Šventieji metai Romoje

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Netrukus po 1600 metų jubiliejaus popiežius Paulius V-asis baigė statydinti šventojo Petro bazilikos fasadą. Pagaliau šis milžiniškas pastatas buvo visiškai užbaigtas. Roma toliau augo ir plėtėsi, puošėsi kardinolų ir ambasadorių rūmai. Mieste atsirado vis naujos aikštės, vis nauji fontanai. Kasmet į Romą suplaukdavo dešimtys tūkstančių maldininkų. Tuo metu buvo iš naujo atrastas keletas katakombų, tad maldininkai lankydavo ne tik apaštalių kapus bet ir nusilenkdavo ankstyvųjų krikščionių atminimui. Pagarba ankstyvajai krikščionybei itin sustiprėjo Kontreformacijos metu kada Katalikų Bažnyčioje buvo ypač pabrėžiamas kankinių ir šventųjų kultas. Romos vyskupai - Popiežiai - norėjo priminti, kad jų autoritetas grįstas ilga ir garbinga krikščioniškos Romos tradicija, pašventintas jų pirmųjų krauju.

Ankstyvųjų kontreformacijos metų rūstumą ir asketiką vėl keitė didybė ir prabangos pomėgis. Septynioliktojo amžiaus pradžios bei vidurio vyskupai ir kardinolai labai domėjosi menais, mėgo pramogą, daug laiko skyrė įvairioms studijoms.

1624 metų rugpjūčio 6-ąją popiežiumi buvo išrinktas Maffeo Barberini - kilmingas romietis, pagarsėjęs savo dailės kūrinių kolekcijomis ir savo poetine kūryba. Jis pasirinko Urbono VIII-ojo vardą. Iki tapdamas popiežiumi Barberini priklausė išsilavinusių dvasiškių ir pasauliečių klubui, kurio nariai bandė klasikinę kultūrą susieti su krikščionyste.

Tuoj po išrinkimo popiežiumi Urbanui VIII-jam teko imtis rengti 1625-ųjų metų jubiliejų. Norėdamas išvengti tautinių ginčų, peštynių ir plėšikavimo Urbanas uždraudė mieste nešioti ginklą.

Tais metais Sicilijoje siautėjo maras, todėl atsargumo dėlei, jubiliejinė stotis iš Sv. Pauliaus už Romos miesto sienų bazilikos buvo perkelta į Marijos baziliką Trastevere rajone, už Tiberio upės. Popiežius pats pašventino jubiliejinį metų duris šioje bazilikoje. Šventųjų metų atlaides, popiežiaus leidimu, nelankydami Romos galėjo gauti ligoniai, kaliniai, klauzūros vienuolės ir vienuoliai. Kaip ir jo pirmtakai, Urbanas VIII-asis šventaisiais metais uždraudė karnavalą. Sekdamas savo pirmtakais jis taip pat daug kartų aplankė didžiąsias bazilikas, II Gesu bažnyčioje dalyvavo Švenčiausiojo sakramento adoracijoje, meldėsi prie šventųjų laiptų, lankė maldininkų prieglaudą, kvietėsi

pažinojęs Steponas Pacas, kuris, beje, buvo Urbono VIII-ojo bendramokslis Paduvos universitete. Karalaičio svitoje buvo Andrius Rudamina, Albrechtas ir Boleslovas Radvilos. Pastarasis buvo protestantas, kalvinistas, bet į kelionę vyko kaip Vladislavo Vazos palydovas. Iš toli atvykę maldininkai aplankė Loreto Dievo motinos šventovę ir jai paaukojo auksinę Švenčiausiosios Mergelės statulėlę. Atvykę į Romą jie buvo popiežiaus priimti audiencijoje, aplankė didžiąsias bazilikas, susitiko su kai kuriais romiečiais didikais. Apie šią kelionę mes žinome iš Stepono Paco kelionės užrašų.

Nuo 1919 metų Vidurio Europoje vyko vadinamasis trisdešimties metų karas, alinę Vokietijos, Cekijos, Prancūzijos žemes. Dėl to maldininkų 1625-aisiais šventaisiais metais būta mažiau, negu ankstesniame jubiliejuje. Vis dėlto Romoje tais metais apsilankė apie pusė milijono žmonių.

Maldingą kelionę į Romą atliko ir būrys lietuvių didikų, lydėjusių karalaitį Vladislavą Vazą. Šiai maldingai kelionei vadovavo Italijoje studijavęs ir kraštą gerai

pažinojęs Steponas Pacas, kuris, beje, buvo Urbono VIII-ojo bendramokslis Paduvos universitete. Karalaičio svitoje buvo Andrius Rudamina, Albrechtas ir Boleslovas Radvilos. Pastarasis buvo protestantas, kalvinistas, bet į kelionę vyko kaip Vladislavo Vazos palydovas. Iš toli atvykę maldininkai aplankė Loreto Dievo motinos šventovę ir jai paaukojo auksinę Švenčiausiosios Mergelės statulėlę. Atvykę į Romą jie buvo popiežiaus priimti audiencijoje, aplankė didžiąsias bazilikas, susitiko su kai kuriais romiečiais didikais. Apie šią kelionę mes žinome iš Stepono Paco kelionės užrašų.

Kaip ir ankstesniais metais Italijos miestų maldininkai į Romą atvykdavo su didžiulėmis procesijomis, kurios virsdavo tikrais spektakliais, o kartais ir apsistumdymais, nes, nežūrint brolijų pamaldumo, kartais nugalėdavo tuštybę ir noras pasirodyti bei palenktyniauti. Tų metų gegužės 9 dieną Foligno miesto Gailestingumo brolija įėjo į Romą vakare, su uždegtais deglais. Prieš procesiją ėjo būrys vaikų, aprengtų angelais, paskui sekė alegorinės

KRYŽIŲ KALNE STOVĖS JONO PAULIAUS II KRYŽIUS

Leonas Peleckis

Didelį įspūdį paliko popiežiumi Jonui Pauliui II lankymasis Kryžių kalne. Netrukus čia atsiras ir Šventojo Tėvo kryžius. Popiežiaus dovana jau Šiauliuose. Tai - žinomo Romos menininko Henriko Mantrini sukurta žmogaus dydžio skulptūrinė prikalto Kristaus figūra. Krucifiksas iš pradžių pabuvojo sostinėje pas popiežiaus nuncijų arkivyskupą Justo Mullor Garcia. Kryžiaus pastatymu rūpinasi Sv. Petro ir Povilo bažnyčios klebonas monsinjoras Kleopas Jakaitis, Šiaulių rajono vyr. architektas Algimantas Jukna. Tautodailininkas Adomas Danusauskas iš lietuviško ažuolo jau padirbo 3.8 m. aukščio kryžių, kuriame lemta iškilti ant granitinio pjedestalo, sveriančio per dvi tonas. Akmenyje - popiežiaus herbas ir lietuvių bei anglų kalbomis Jono Pauliaus II žodžiai, pasakyti lankantis Lietuvoje „Ačiū jums, lietuviai, už šį Kryžių kalną, liudijantį Europos ir viso pasaulio tautos didį šio krašto tikėjimą. Jonas Paulius II, 1993.09.07.

Kryžius bus pašventintas rugsėjo 18, dalyvaus popiežiaus nuncijus, Lietuvos vyskupai, kunigai, aukšti pareigūnai.

„L.A.“

figūros ir Senojo Testamento personažai. Po to važiuo vežimai su gyvaisiais paveikslais, vaizduojančiais Viešpaties kancios istoriją - nuo maldos Alyvų darželyje iki Priskelimo. Paskui ėjo muzikantai, paaugliai, nešini palmių ir alyvų šakomis, pamaldžios moterys, kiti procesijos dalyviai.

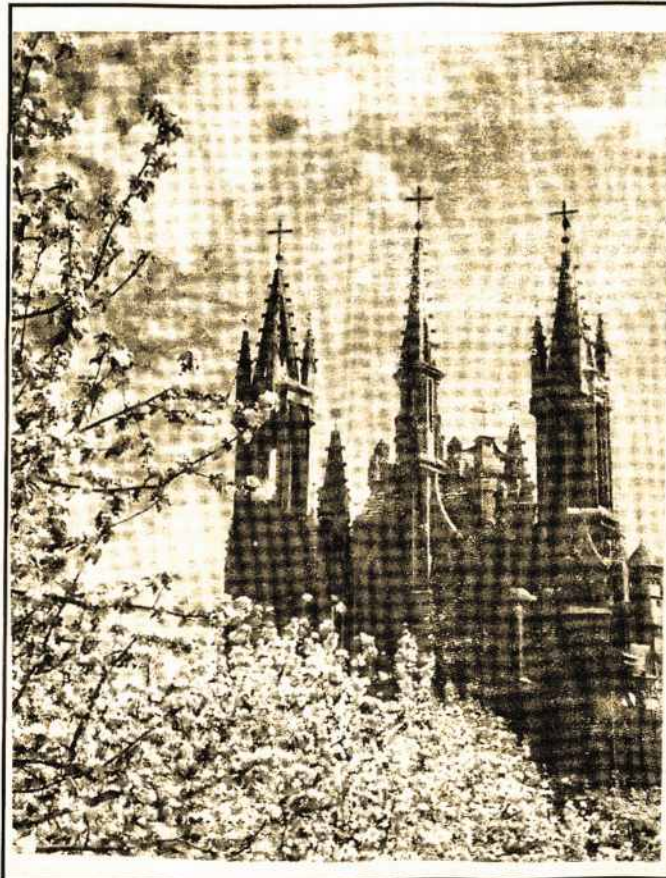
Atgailos brolija iš Puglios, į miestą įėjusi besiplakdama geležinėmis grandinėmis, sukėlė pagarbą nuostabą bei jų susizavėjimą. Florentiečiai garsėjo savo procesijų tvarkingumu ir rimtini. Gi Romos apylinkių procesijos visada būdavo triukšmingos ir sumaištingos.

Smalsiems romiečiams, kurie norėdavo pamatyti visas į miestą atvykstančias grupes tekdavo gerokai pabėgioti nuo vieno vartų prie kitų.

1625-aisiais šventaisiais metais buvo kanonizuota Portugalijos karalienė Elžbieta ir italas kapucinas tretininkas Felice da Cantalice. Pastarojo garbei netoli Pincio kalvos popiežius ir jo brolis Antonio (irgi kapucinas) įsteigė kapucinių vienuolyną, kuris ir dabar ten tebestovi.

Pavėlavusiems atvykti į Romą, uždarydamas šventąsias duris 1625 metų gruodžio 24 dieną, popiežius pratęsė atlaides iki Naujųjų metų.

Lietuvių Radijo Tarnyba
Vatikane

Sv. Onos Bažnyčios bokšteliai Vilniuje

Nuomonės apie Kairo konferencijos baigiamojo dokumento projektą

Prie Jungtinių Tautų Žmonijos ir Pažangos konferenciją Kaire, buvo išsakoma vis daugiau politinių, visuomenės ir bažnytinių asmenybių nuomonė apie baigiamojo dokumento projektą, tuo būdu, be jokios abejonės, formuojant tarptautinę viešąją nuomonę. Portugalijos vyskupų pastoracinis laiškas, kuriame išreikštas ne tik aukštąs vykšiančios Kaire konferencijos įvertinimas, bet ir vyskupų abejonės ar net aiškus nepritarimas kai kuriems baigiamojo konferencijos dokumento projekto teiginiais ir nuostatomis. Prancūzijos vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Duval Vatikano radijo prancūziškų laidų redakcijai atsuntė deklaraciją, atspindinčią Prancūzijos vyskupų Kairo konferencijos baigiamojo dokumento projekto vertinimą. Deklaracijoje, be kita ko, sakoma, jog dokumente pabrėžiama teisė perduoti gyvybę. Iki šiol šis terminas nebuvo vartojamas, kalbant apie demografines problemas ir žmonijos vystymąsi. Dabar jis pateikiamas kaip viena pagrindinių teisių - pirmiausiai moteriai - pabrėždamas laisvą pasirinkimą perduoti gyvybę ar ne, leisti užsimezgusiai gyvybei išvysti šio pasaulio šviesą, ar griebtis aborto praktikos. Seksualumo sąvoka, sutinkama dokumente, perdėm individualistinė; čia net užmirštama paties seksualumo pagrindinė paskirtis: ryšys su kitos lyties asmeniu ir gyvybės perdavimas. Toks seksualumo suvokimas sudaro palankias sąlygas įvairiausiems eksperimentams ir ieškojimams be jokio etinio pagrindo. Prancūzijos vyskupų nuomone, baigiamojo dokumento projekte mažai vietos skiriama šeimai, o ir šeimos sąvoka pateikiama gerokai iškraipyta: naudojami tokie terminai, kaip skirtingi šeimos modeliai, šeimos modelių pluralizmas ir pan. Tuo būdu normaliai sukurta šeima prilyginama paprastam vyro ir moters bendram gyvenimui ar net homoseksualų sugyvenimui. Dokumente nerandame šeimos, kaip institucijos, sudarytos pastovios santuokos pagrindu, sąvokos. Deklaracijos pabaigoje Prancūzijos vyskupai reiškia viltį, kad Kairo konferencijoje, priimant baigiamąjį dokumentą, bus atsižvelgta į visas pastabas, kurias pareiškė atskirų kraštų vyriausybių atstovai, vyskupų konferencijos ir Popiežius.

Buvo paskelbta Lotynų Amerikos valstybių prezidentų deklaracija dėl kai kurių Kairo konferencijos baigiamojo dokumento projekto teiginių. Deklaraciją pasirašė Kosta Rikos, Gvatemalos, Nikaragvos, Salvadoro, Hondūro ir Panamos Respublikų

prezidentai, o taip pat Belizo ministras pirmininkas. Deklaracijoje ypatingai pabrėžtas šeimos, kaip visuomenės pagrindo, vaidmuo ir šeimoje puoselėjimų vertybių svarba. Lotynų Amerikos valstybių prezidentai mano, jog tik šeima yra demokratiniams principais besitvarkančių visuomenių pagrindas, moralinių ir dvasinių šių visuomenių vertybių nešėja ir ją puoselėti reikia visomis galimomis priemonėmis.

Taip pat paskelbtas spaudos komunikatas apie Italijos

Universitetų profesorių pasirašytą deklaraciją, vėlgi kalbančią apie tuos pačius Kairo konferencijos baigiamojo dokumento projekto trūkumus. Deklaraciją pasirašė 781 profesorius iš 39 Italijos universitetų, jų tarpe 19 rektorių, 2 prorektorai, 18 fakultetų prezidentų. Deklaracija buvo įteikta Italijos prezidentui, premjerui ir kai kuriems ministrams. Ir šioje deklaracijoje daugiausiai kalbama apie netinkamą šeimos sąvoką baigiamojo Kairo konferencijos dokumento projekte.

Lietuvos Radijo Tarnyba Vatikane

TRUMPAI

Kaip žinia, rugsėjo 5-13 dienomis Egipto sostinėje Kaire vyksta Jungtinių Tautų žmonijos ir pažangos konferencija. Dėl konferencijos baigiamojo dokumento projekto, kuriame ne paskutinę vietą užima ir šeimos gyvenimo vertybės, jau kuris laikas vyksta aštrios diskusijos. Šiuo klausimu nekartą pastaruoju metu yra pasisakęs Sventasis Tėvas. Popiežinės šeimos tarybos paskretorius Monsinjas Helin pirmiausiai pastebi, jog tikrai ne meilė šeimai bus įkvėpusi Kairo konferencijos baigiamąjį dokumentą. Įvairiose dokumento pastraipose ar net išituose skyriuose atsispindi iškreiptas šeimos, kaip visuomenės pagrindo, vaizdas. Dokumente galima surasti teiginių prieštaraujančių žmogaus teisių deklaracijai: teigiama, jog motinos iščiose užsimezgusi nauja gyvybė, gali būti dirbtinai nutraukta, o teisėsauga neturi į tai kreipti didelio dėmesio, tuo būdu atsisakyma ginti tik pradėtą žmogaus gyvybę. Bažnyčia visada buvo už atsakingą gyvybės perdavimą. Bažnyčia ragina parodyti daugiau solidarumo ekonomiškai atsilikusiems kraštams, kad visiems būtų užtikrintas žmoniškas gyvenimas - pažymėjo popiežinės Seimos Tarybos paskretorius Monsinjas Francis Gil Helin.

Rugpjūčio 28 d. į Vilnių atvyko Izraelio "Knesset", t.y. seimo, pirmininkas Shevach Weiss. Lietuvos seime jis įteikė Izraelio "Jad Vašem" medalius Lietuvos piliečiams, gelbėjusiems žydus Hitlerinės okupacijos metu. Jis susitiko su Lietuvos žydų bendruomenės atstovais, su prez. A. Brazausku, min. pirm. A. Šleževičium ir seimo pirm. C. Juršėnu. Pokalbyje su pastaruoju jis išskėlė Izraelyje tebeįveikiamą susirūpinimą "dėl žydų genocido Lietuvoje dalyvavusių Lietuvos piliečių reabilitavimo atveju" ir pareiškė nuomonę, jog Lietuvos valstybė turėtų priimti moralinę atsakomybę, kad jie neliktų nenubausti. Č. Juršėnas pasiūlė sudaryti dvišalę komisiją, kuri išnagrinėtų neteisėtus bei abejotinus reabilitacijos atvejus ir parengtų atitinkamas išvadas.

Moskvoje, nepavykusio komunistų perversmo trečiųjų metinių proga, buvo paskelbtas raportas apie žmogaus teisių pažeidimus Rusijos kalėjimuose ir rusų armijoje.

Rusijos kalėjimai, visiškai prasilenkia su savo paskirtimi. Kalėjimas turėtų būti ne tik nusikaltėliui priteistos bausmės atlikimo vieta, bet ir socialinės reabilitacijos priemonė. Tuo tarpu, Rusijos kalėjimuose beveik visi kaliniai degradoja ir daugeliu atvejų praranda psichinę pusiausvyrą, tampa psichiniais ligoniais. Kalinių mirštamumas maždaug 10 kartų lenkia Rusijos gyventojų mirštamumo vidurkį. Dažniausia kalinių mirštamumo priežastis yra tuberkuliozė. To paties raportu duomenimis, pernai mirė arba žuvo du su puse tūkstančio rusų kareivių; iš jų 460 nužudė. Taip pat per praėjusius metus 9 tūkstančiai kareivių buvo sužeisti. Nei mirties, nei sužeidimų atveju, kariuomenės vadovybė nepateikė jokių paaiškinimų.

Kodėl šiandien kiekviena šeima turi gyventi kilniai?

Praėjus 25 metams nuo enciklikos „Humanae vitae“ paskelbimo, Italijos vyskupų Konferencija paskelbė „Seimų pastoracijos gaires“. Žinoma, šios gairės pirmiausia skirtos pastoraciniam darbui italų šeimose, tačiau gali plačiai pasitarnauti ir Lietuvos seimų pastoracijoje. Juolab, kad „Gairėse“ ypač pabrėžtas Evangelijos skelbimas ir tarnystės misija šeimose. „Seimos pastoracijos gairės“ nėra naujas Bažnyčios dokumentas, bet sintetė posusirinkiminio visuotinės Bažnyčios mokymo apie santuoką ir šeimą.

Knyga turi 312 puslapių, geros poligrafinės kokybės, skaitytojų patogumui puikiai pasitarnauja išsami informacija, papildomai įdėtos maldos ir medžiaga meditacijoms. Tik ką pasirodžiusios, „Gairės“ susilaukė didelio visuomenės dėmesio. Daugelis žurnalistų ir šiaip suinteresuotų žmonių, plačiai analizavo trūkumus ir privalumus, ypač sustodami ties 8 skyriaus antra dalimi, kur kalbama apie Apgaileus ir Eucharistijos sakramentų teikimą kai kuriais išimtiniais atvejais išsiskyrusiems. Tat ar Bažnyčia laikosi tradicinio savo mokymo, ar tapo „libalesnė“? Tačiau norint geriau suvokti visapusišką ir pilną mokymą apie seimų pastoraciją, bent trumpai reikia paanalizuoti visus knygos skyrius, kad susidarytume nuomonę, jog katalikų Bažnyčia visada pasisakė už seimų integralumą, jų gyvenimo kilumą, kad katalikiška šeima yra paženklinta sakramentinėmis malonėmis.

Pirmajame skyriuje kalbama apie „santuokos ir šeimos Evangeliją“, kurią Bažnyčia nenuilstamai turi skelbti ir kuriai turi tarnauti. Tai tarsi įvadas į seimų pastoraciją. Kituose skyriuose kalbama apie auklėjimą gyvenimui ir meilei, apie pasiruošimą šeimyniniam gyvenimui, apie pačias santuokos

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė dr. Aurelija Sadauskienė. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Nukelta į 3-čią psl.)

Published by E. Sidlauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

Rusų armijos pasitraukimas iš Pabaltijo

Rašo dr. Jonas Kunca

Iš Lietuvos rusų karo daliniai buvo atitraukti jau pereinamais metais, matyt, mėginant suskaldyti Baltijos šalių vienybę. Anuo metu buvo ir Jelcino padėtis žymiai geresnė. Kas kita su rusų kariuomenės atitaukimu iš Latvijos ir Estijos. Rusijos prezidentui, kad ir norint, nebuvo lengva tai padaryti. Prieš karių atsaukimą buvo ne tik rusų nacionalistai, parlamentas, bet ir Rusijos gynybos jėgos. Nežiūrint Jelcino pažadų Clintonui, padarytų Vancouveryje pereinamais metais ir per jų susitikimą Maskvoj sausio mėnesį, konkrečių žingsnių nesimatė. Jelcinas teisinosi, kad nepaisymas teisų rusų gyvenančių Latvijoje ir Estijoje kliudo rusų armijos atitaukimui iš Pabaltijo. Prez. Clintonas prižadėjo aptarti šį klausimą su Baltijos valstybių atstovais. Kalbėdamas per savo apsilankymą Rygoje, S. Amerikos prezidentas išpėjo latvius ir estus, kad Vašingtonas yra už žmonių teises visur kur, atseit, ir Pabaltyje. Bet jau prieš tai Vašingtonas pakvietė arbatėlei 13 latvių politikų, įskaitant nacionalistų vadus, kurie buvo priešingi bet kokiam nuolaidų darymui Maskvai. Latvių atstovam buvo paaiškinta, kokia yra reali padėtis, kad rusų kariuomenės atitaukimu Jelcinas negalėtų įsakyti be susitarimo dėl gyvenančių Latvijoje ir Estijoje rusų teisų ir rusų radaro stoties Latvijoje.

Svedai aktyviai prisidėjo prie šito klausimo išsprendimo per savo ministerių pirmininką, Carl Bildt,

kuris prašė prez. Clintono aktyviau paspausti Maskvą. Amerikos prezidento prašymai per laiškus ir telefoną nieko neatsiekė iki Clintono asmeninio susitikimo su Jelcinu Noapolio Septynių Industriųjų Valstybių konferencijoje š.m. liepos mėnesį. Prez. Clintonas perdavė Jelcinui Estijos prezidento Lennart Meri laišką su prašymu susitikti su Rusijos prez. Maskvoje. Clintonas patarė šį prašymą patenkinti. Pagal jį, rusų armijos buvimas Pabaltyje gali sudrumsti gerus santykius tarp S. Amerikos ir Rusijos. Amerikos senatas 89 balsais prieš priėmė nutarimą sustabdyti amerikiečių ekonominę paramą Rusijai, jei ši neatitauktų savo kariuomenę iš Pabaltijo. Amerikos prezidentui pavyko įtikinti Jelciną, kad sutiktų su Estijos pasiūlymu.

Liepos 25 d. estų prezidentas Meris atvyko į Maskvą, kur jo oro uoste laukė tik agrikultūros viceministras. Tai diplomatinis netaktas ir įžeidimas. Jelcino kabinete prez. Meri teko išklausti visą litaniją priekaištų. Savo atsakyme estų valstybės galva pagyrė Jelciną dėl infliacijos sumažinimo. Nenoriai jis sutiko išgerti su Jelcinu vodoros stiklą. O ant stalo stovėjo 2 buteliai: vienas grynos vodoros, kitas „Stolichnaya“. Stiklas po stiklo atšildė nemalonią susitikimo atmosferą. Išgėręs Jelcinas pradėjo sūkaukti ant savo užsienio reikalų ministro Kozyrevo, kad jis su savo padėjėju skubiai

paruoštų sutartį. Jau pradėjus aušti, sutartis buvo pasirašyta. Abu vodoros buteliai buvo tušti. Ant grindų netrūkę sudužusio porcelano...

Estų prezidentas sugrįžo Talinan su gera naujiena: rusų armija bus atitraukta iki rugpjūčio mėnesio pabaigos. Meri pasikvietė Amerikos ambasadorių, kad jis praneštų Clintonui, kad Estija niekad nepamirš, kiek gero jis yra padaręs mums.

Peržiūrėjus rusų armijos atitaukimo iš Pabaltijo eigą, darosi aišku, jog šis procesas nebuvo lengvas ir laimingai baigėsi tik liepos 25 d.

Pasirodė, kad Clintonas čia daug prisidėjo prikalbėdamas Jelciną pasielgti racionaliai, o taip pat jis davė gerus patarimus pabaltiečių politikam nemėginti atsiekti neįmanomo šiuo metu.

Būtų neteisinga nepaminėti estų prezidento ir ambasadoriaus Vašingtone diplomatiškumo. Nežiūrint pažeminančio priėmimo ir Jelcino priekaištų audros, prez. Meri neprarado šalto kraujo ir nukreipė pasikalbėjimą malonesne pagyrimų linkme. Matyt, gal prez. Clinton jam buvo pataręs, kaip apsieiti su besikarščiuojančiu Jelcinu.

Dažnai darome priekaištus Amerikai, kai to ji užsitarnauja. Dabar laikas pripažinti Vašingtono pastangas dėl rusų kariuomenės atitaukimo iš Estijos ir Latvijos. Belieka pabaltiečiam savo valstybiniu elgesiu parodyti, jog esame verti pasaulio užtarimo.

A š t u o n i o s š a l y s P a l a n g o s s u s i t i k i m e

Rugpjūčio 31 d. Palangoje įvyko penkių Šiaurės šalių ir trijų Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrų susitikimas. Kaip Reuter agentūrai pasakė Švedijos užsienio reikalų ministerijoje, šio susitikimo data specialiai parinkta taip, kad sutaptų su galutinio Rusijos kariuomenės išvedimo iš Baltijos šalių diena.

Klausimai, susiję su Rusijos kariuomenės išvedimu iš Baltijos valstybių ir jų santykiais su Rusija, šiame susitikime natūraliai tapo vienais iš svarbiausių.

Palangos susitikimas buvo jau antrasis tarp dviejų valstybių grupių. Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai su savo kolegėmis iš Danijos, Švedijos, Suomijos, Norvegijos ir Islandijos jau buvo susitikę pernai.

Susitikime buvo svarstomos Europos ekonominės integracijos problemos, Baltijos valstybių vaidmuo naujojoje Europoje.

Kaip pažymima Švedijos užsienio reikalų ministerijos pareiškime, ši šalis, kaip ir kitos Šiaurės Europos šalys, yra už Europos Sąjungos išplėtimą ateityje, priėmusi šią organizaciją Vidurio ir Rytų Europos šalims, tarp jų ir Baltijos valstybės.

Danija, kuri kol kas vienintelė iš Šiaurės šalių yra Europos Sąjungos narė, jau dabar stengiasi daryti įtaką, kad po dabartinio ES išplėtimo, kurio metu planuojama priimti Suomiją, Švediją ir Norvegiją, kitame etape kartu su kitomis Rytų Europos šalimis į ES būtų priimtos ir Baltijos šalys.

Iš Palangos Šiaurės šalių užsienio politikos žinybų vadovai persikėlė į Danijos Bornholmo salą, kur rugsėjo 1 d. įvyko reguliarus jų susitikimas. Jame daugiausia dėmesio buvo skiriama bendro Šiaurės Europos bataliono, veikiančio JTO pajėgų sudėtyje Bosnijoje ir Hercegovinėje, likimui.

Reuter, ITAR, TASS

Rusijos kariuomenė išėjo, bet džiaugsmo maža

Ceslovas Iškauskas

Trys Europos valstybės - Vokietija, Estija ir Latvija - lengviau atsikvėpė: rugpjūčio 31 dieną iš šių šalių išėjo Rusijos okupacinė kariuomenė. Rytų Vokietiją kartu su sąjungininkų armija ji kontroliavo 49 metus, o Latvija ir Estija, kartu sudėjus, nacių ir sovietinę okupaciją kentė kiek daugiau kaip 54-rius. Lietuvos gyventojai pažymėjo pirmąsias Rusijos kariuomenės išvedimo metines.

Apžvalgininkai pastebi, kad tik dabar iš esmės baigėsi Antrasis pasaulinis karas, ir jie išskiria tris jo fazes: ginkluotą susipiešinimą, „šaltąjį karą“ ir komunistinį genocidą. Rusijos spauda atkreipia dėmesį, kad nuo 1721 metų, kai Rusijos caras Petras I užgrobė Baltijos kraštą, išskyrus maždaug 20 sunkios nepriklausomybės metų, apie pustrėčio šimtmečio Lietuva, Latvija ir Estija buvo niokojamos „didžiojo kaimyno“.

Nepaisant, kad visos trys išsivadavusios valstybės surengė šios progos paminėjimo iškilmes, didelio džiaugsmo nei Vilniuje, nei Rygoje, nei Taline nepastebėta: Pernaui Rusijos kariuomenės generalai, išvesdami paskutinius savo būrius iš Lietuvos, napanoro viešai, stebint žurnalistams pasirašyti išėjimo akto. Lietuvos televizija tik dabar atskleidė šį faktą, komentuoama, kad, matyt,

toks „užmaršumas“ naudingas kam tiek Lietuvoje, tiek Rusijoje.

Be to, džiaugsmą temdo visiškai neiškilus Rusijos karinio tranzito per Lietuvą sąlygos. Kol svetimi kareiviai savo technika važinė per Lietuvą, nerimas, kad gali pasikartoti 1940-ųjų provokacijos, neišnyksta. Štai ir šį kartą didelis Rusijos karinės technikos ešelonas iš Latvijos kirtu Lietuvos teritoriją į Kaliningrado sritį...

Latvija taip pat nelieja džiaugsmo ašarų, nors 1992 metais čia buvo net 17 tūkstančių rusų kariškių. Dauguma jų jau išėjo, tačiau antai Skrudos radiolokacijos stotyje, kuri pagal susitarimą bus išmontuota tik po pusantrų metų, liko 89 sargybiniai, 499 rusų karo specialistai, 199 civiliai, tai yra, beveik 800 Rusijos okupantų.

Latvija patyrė skaudžiausią rusinimo naštą per 50 metų (iš 2,7 milijono gyventojų 800 tūkstančių yra rusakalbiai, o Rygoje jų daugiau negu pusė). Iki šiol Ryga nesutaria su Maskva dėl pilietybės įstatymo, tariamų žmogaus teisų pažeidimų Latvijoje.

Iš Estijos Rusijos kariuomenė išėjo dviem dienom anksčiau, tačiau tai tik simbolinis faktas, nes estai taip pat negali būti visiškai laisvi nuo okupantų. Pagal susitarimą tik kitų metų rugsėjo pabaigoje turi būti išmontuoti tris Paldijsko atominius reaktorius. Čia liko daugiau kaip

200 darbuotojų, taip pat specialus Paldijsko uosto jūrininkų būrys. Estijoje pareiškė norą likti gyventi 10 517 Rusijos kariškių pensininkų, o su šeimomis jų liks apie 40 tūkstančių. Ne paslaptis, kad tarp jų nemažai KGB ir karinės žvalgybos darbuotojų.

Bendra visoms trimis Baltijos šalims problema, temdanti džiaugsmą, - didžiulė Rusijos kariuomenės padaryta žala. Talinas ją vertina 4 milijardais dolerių. Iš dalies ją už Rusiją sutiko atlyginti Vakarų valstybės. Antai Švedijos vyriausybė Paldijsko reaktoriams išmontuoti skyrė 3 milijonus dolerių...

Tuo tarpu Rusijos kariuomenei Vokietija išeinant surengė triukšmingas palydas. Rugsėjo 1-ąją iš Berlyno išvyko paskutiniai 2000 Rusijos kariškių. Ta proga į senąją Vokietijos sostinę buvo atvykę Rusijos prezidentas B. Jelcinas ir Vokietijos kancleris H. Kohlis, taip pat Vakarų šalių - karo sąjungininkų JAV, Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos atstovai. Putojo šampanas, buvo sakomos kalbos, griaudė dūdos...

Apžvalgininkai primena, kad ir Vokietijai, kaip ir, sakysime, Lietuvai, pernelyg džiaugtis nereikėtų: dauguma išvedamos kariuomenės lieka Kaliningrado srityje, į kurią pretenduoja ir vokiečių verslininkai. Ji tampa tikru „povandeniniu akmeniu“ Europos saugumui ir politiniam stabilumui.

„E.L.“

Kodėl šiandien kiekviena šeima turi gyventi kilniai?

(Atkelta iš 2-tro psl.)

tikslui telkia Eucharistijos šventimas. Sekmadienio šv. Mišios turėtų būti šeimų dvasinio gyvenimo svarbiausia dalimi. Dievo žodžio klausymas ir dalyvavimas Kristaus aukoje paruošia širdis naujajai evangelizacijai, kuri veiksmingai eina į pasaulį pirmiausia per šeimas. Šeimos, dvasininkija, vienuoliai ir vienuolės, kiti pasauliečiai - viena didžiulė bendruomenė, kurią mes vadiname Bažnyčia. Šioje bendruomenėje visi kviečiame gyventi kilnumo dvasioje, nuoširdžiai vykdydami savo pašaukimą, siekdami pasaulio dvasinio veido atnaujinimo.

Lietuvos Radijo Tarnyba Vatikane

Lietuvjė paminėta Juodojo kaspino diena

KAUNO DIENA

Rugpjūčio 23 d. po 19 valandos Vilniaus kalnų parke opozicinių Lietuvos partijų ir visuomeninių organizacijų kvietimu paminėti Juodojo kaspino dienos susirinko per 4 tūkstančius daugiausia pagyvenusio amžiaus vilniečių. Kalnų parko estradą puošė valstybinės ir Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) vėliavos, plakatai „Nepriklausomybė ir demokratija - Lietuvos ateitis“, „Valstybės idėja - Lietuvos gyvastis“.

Juodojo kaspino dienos minėjime dalyvavo Seimo opozicijos atstovai, plojimu ir jo pavardės skandavimu pagerbtas Tėvynės

Kęstutis Jauniškis

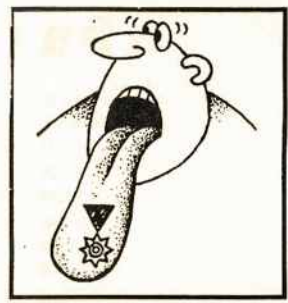
sąjungos pirmininkas V.Landsbergis su žmona, Sąjūdžio pirmininkas R.Batūra, Piliečių chartijos pirmininkas V.Kubilius. Paminėti 55-ųjų Rusijos ir Vokietijos suokalbčio metinių atėjo ir Nepriklausomybės atkūrimo akto signataras V.Cepaitis. Renginį pradėjęs Vilniaus miesto tarybos pirmininkas V.Sapalas pastebėjo, kad į Kalnų parką susirinko vilties nepraradę vilniečiai.

Minėjime taip pat kalbėjo V.Landsbergis, R. Batūra, V.Kubilius, Seimo narys E.Zingeris. Sutemus įvyko vakaronė ant Stalo

kalno.

Tos pačios dienos vidurdienį Kauno Zaliakalnio rajone atidengta memorialinė lenta prie namo, kuriame tarpukario metais gyveno Lietuvos Skautų brolijos vadas pulkininkas Juozas Šarauškas, 1941 metais bolševikų sušaudytas Cervenėje. Minint gedulingą dieną bei pagerbiant šį nepriklausomos Lietuvos karininką, buvo aukojamos gedulingos mišios šv. Arkangelo Mykolo bažnyčioje. Poto vyko sakralinės muzikos koncertas, kuriame dalyvavo solistai Nomedė Kukulskienė, Mykolas Rekys bei Įgulos bažnyčios mišrus choras.

„L.R.“

Aleksas DABULSKIS

Polišaipos Lietuvos-Lenkijos sutartis

Kelinti metai, kai galvas kvaršiname derėdamiesi Vilniuje, derėdamiesi Varšuvoje.

Besiginčijant dviem valstybėms piktokai, akilai, pasimatė Dievo rūstybės ženklai: kai lėktuvas iš Varšuvos į Vilnių lėkė atgabent sutarties ir ministro Gylio, staiga žaibas pliekė ir... vos nenupylė!

Taigi laikas, ponuliai, baigti taikial, kol mirtinai nepataikė.

Kieno galia - to ir valia

Nors ir kaip keiktum ir nekęstum žiaurais bolševikų režimo, privilai pripažinti, jog Vilniaus kraštą Lietuvai Stalinas sugrąžino...

To negana - pažiūrėjus blaičiau, pridėjo Vorkutą, Magadaną, Mordoviją...

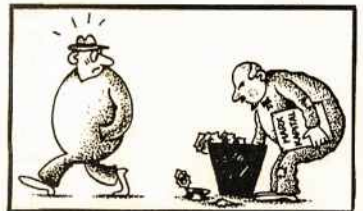
Galui paliudyti: pats ten buvau, per speigus šildžiaus pusnyčių užuovejojė...

Mes lenkamis tiesiai špygų nerodome, bet jau ir Vilnius nebedalysimės, nes Želigovskis - tik tai generalas, tuo tarpu Stalinas - generalisimu!

Želigovskio agresija liko nepasmerkta

Sutarties su Lenkija pasirašymas - dar vienas Lietuvos diplomatinis pralaimėjimas. Susipažinus su sutartimi, tampa aišku, kodėl jos galutinis tekstas buvo slepiamas nuo Lietuvos visuomenės.

Pagrindinis mūsų pralaimėjimas yra tai, kad sutartyje liko nepaminėta ir nepasmerkta 1920 m. Želigovskio agresija. Taip paliekama teisė Lenkijai ateityje interpretuoti

ši akivaizdų faktą sau palankia forma, nepaisant už tai jokios atsakomybės.

Sutartyje liko absurdiška nuostata, kad „šalys susilaikys nuo bet kokių veiksmų, galinčių sukelti asmenų, priklausančių tautinėms mažumoms, asimiliaciją prieš jų valią, taip pat, nešiems veiksmų, kurie sukeltų tautinius pokyčius teritorijose, kuriose gyvena tautinės mažumos“.

Pagal šią nuostatą Vilnijos krašto vietinė valdžia bei dauguma lenkiškų ir mišrių mokyklų direktorių ir toliau galės vykdyti atvykstančių į šį kraštą dėstyti lietuvių kalbą mokytojų „išgyvenimo“ politiką (nesudarant jiems net minimalių sąlygų dirbti). Lenkų kunigai bei nelegaliai atvykstantieji vienuoliai ir toliau galės nebūdingai vykdyti savo antilietuvišką (lenkinimo) propagandą, nes sutarties 20-asis straipsnis tai įteisina.

Vytautas NEZGADA

16 ištvermingų vyrų bėgimas Baltijos keliu

Juodojo kaspino dieną - rugpjūčio 23-iają, 20 valandą ryto Vilniuje, Katedros aikštėje, startavo bėgimo Baltijos keliu dalyviai - šešiolika ištvermingų vyrų iš įvairių Lietuvos kampelių. Per tris dienas jie pasiryžo įveikti 600 kilometrų maršrutą Vilnius - Ryga - Talinas. Tai - 1989 metų istorinis Baltijos kelias.

Prieš prasidedant bėgimui, monsinjoras K. Vasiliauskas pašventino nedidelį kryžių, kurį bėgikai visą laiką nešė per tris Baltijos valstybes.

Lietuvos bėgimo mėgėjų asociacijos prezidentas R. Bernotas Eltos korespondentui pasakė:

- Tokį bėgimą mūsų asociacija rengia jau treči metai. Ankstesniais metais kartu su mūsų šiais yra dalyvavusios Latvijos, Estijos, taip pat Baltarusijos ir Rusijos komandos. Siemet iš Vilniaus per Lietuvą

Katedros aikštėje startuoja Lietuvos bėgikai Raimundo Šuikos nuotr.

bėgome vieni, pakelyje prisijungė latviai ir estai. Bėgikai šį kelią įveikė keisdami tarpusavyje kas 10 kilometrų.

Pirmąją dieną pasiektas

Pasvalys. Iš čia 6 val. ryto bėgimas į Latviją, naktį pasiekta Estijos vietovė Vendra. Rugpjūčio 25 d. ankstyvą rytą vėl į kelią, vakare - Talinas.

„L.R.“

1794 METŲ SUKILIMAS

Rašo Albinas Pocius

Šiais metais sueina 200 metų nuo pirmojo Lietuvos ir Lenkijos sukilimo prieš caristinę Rusiją. Jogailos pradėta Unija su ponu Lenkija nieko gero Lietuvai nedavė, bet dėl lenkų temperamento ir nenuoseklumo politikoje, įvėlė Lietuvą į daug bereikalingų karų su švedais, su Maskva arba Ukrainos kazokais dėl lenkų dvarų ir baudžiavos įvedimo. Lietuva dėl lenkų interesų prarado daug karių ir turėjo daugybę nuostolių, nes lenkų kariuomenėje nebuvo tvarkos ir izdas visada buvo tuščias.

Po antrojo Lietuvos ir Lenkijos padalinimo tarp Rusijos, Austro-Vengrijos ir Vokietijos, bei artėjant prie trečiojo padalinimo ir iš revoliucinės Prancūzijos gavus labai miglotus sukilimui pažadus, Lenkijos studentai pradėjo sukilimą daug negalvodami apie galimas pasekmes. Sukilimui vadovauti buvo pakviestas gen. Tadas Kosciūška, prieš tai jau pagarsėjęs Amerikoje per Nepriklausomybės karą prieš anglus, o Lietuvoje pavesta vadovauti Jokūbui Jasinskui.

Lenkų bajorai prieš sukilimo dėjosi netiek laisvės norėdami, kiek bijodami, kad rusai nepanaikintų baudžiavos ir negažintų valstiečiams lenkų bajorų nuo baudžianinkų atimtas žemes. Jie taip pat bijojo prarasti „Aukštinės laisvės“, kur vienas bajoras nuo saldaus vyno apglušintas dar

galėdavo išreikti „nesutinku“ ir visų bendras nutarimas sugriūdavo nesėkmingai. Tokius auksinių laisvių bajorus būdavo priešams lengva papirkti, todėl jungtinė Unijos valstybė ir iširo.

Lenkijoje sukilimo kovotojų eiles užpildė lenkų bajorai ir studentija, o Lietuvoje prieš sukilimo jungėsi valstiečiai ir patriotinis jaunimas. Lietuvoje sukilimo vadai daugiausia buvo kilę iš valstiečių arba smulkūs bajorai, kurie stipriai rėmė sukilimą. Varšuva buvo labai nepatenkinta Lietuvos sukilimo vadų daromais pažadais, nes lenkų Gegužės 3 d. konstitucija kaip tik numatė tampriais ryšiais pristi Lietuvą prie Lenkijos. Tada lenkai atstatė lietuvių kariuomenės vadą Jokūbą Jasinską, pakeičiant jį lenku Viekorskui. Jasinskui paliktas tik vienas iš trijų lietuvių korpusų. Kitus buvo pavesta vadovauti Antanui Chevinskui ir

Lietuvos lenkai įkūrė savo politinę partiją

Rugpjūčio 25 d. įvyko Lietuvos lenkų sąjungos rinkimų akcijos (LLSRA) steigiamasis suvažiavimas. Vilniaus mokytojų namų Didžioji salė buvo sausakimša - į suvažiavimą susirinko daugiau kaip 400 Lietuvoje gyvenančių lenkų.

Lietuvos lenkų sąjungos rinkimų akcija - politinė organizacija, gimusi perimant politines funkcijas iš Lietuvos lenkų

kunigaikščių K.N. Sapiegai. Po šito patvarkymo lietuviai pamatė, kad iš rusų vergijos jie turės pereiti į lenkų vergiją, todėl entuziazmas žlugo ir sukilimas buvo pralaimėtas. Bet ne vieni lietuviai pralaimėjo. Sukilimas tapo pralaimėtas ir Lenkijoje, nes valstiečiams aktyviai nepresidėdant, bajorai nemokėjo vesti partizaninio karo, o iš Vakarų kokios pagalbos neatėjo, nes tai buvo ne prancūzų vyriausybės, bet tik studentų pažadais.

Šiandien žiūrint iš laiko perspektyvos nereikia per daug liūdėti, kad sukilimas buvo pralaimėtas. Jeigu sukilimas būtų buvęs laimėtas, tai šiandien Lietuvos jau nebebūtų. Būtume tik Lenkijos provincija ir nebebūtų buvę nei Aušros nei Varpo gadynės. Rusams niekada nėra įmanoma nutautinti lietuvius, nes jų skirtinga tikyba jiems užtveria duris. Kitas reikalas yra susitikus su lenkų emisarais, kur nėra didelių skirtumų. Matome kas atsitiko Vilniaus krašte per 19 metų.

sąjungos (LLS), - rašoma naujosios organizacijos programoje. LLS yra visuomeninė organizacija, todėl pagal naują rinkimų į vietos organus įstatymą negali juose dalyvauti.

Naujosios partijos programoje taip pat pažymina, kad atkuriant žemės ūkį, Lietuvos lenkų sąjungos rinkimų akcija laiko būtina „atstatyti istorinį teisingumą (Nukelta į 8-tą psl.)

Žaidimai ekonomiais sprendimais ir žmonių kantrybe

Miglovaras Jankauskas
Socialinių mokslų daktaras

Visi pripažįstame, kad nepavydėtina mūsų ekonomikos būklė. Tiesa, esantys valdžioje aiškina, kad nėra jau taip blogai, kad „kritimas stabilizavosi“, bet, žmoniškai kalbant, tai reiškia, kad krintame toliau, tik be pagreičio. Menka paguoda: palyginti su latviais ir estais, turime dirbti pusantro karto daugiau, nors prieš keletą metų jų ir mūsų gyvenimo lygis buvo maždaug vienodas.

Būtų klaidinga manyti, kad taip yra vien dėl blogo ekonomikos tvarkymo. Ekonomika ir politika yra glaudžiai susijusios. Praktika rodo, kad blogai būna tada, kai politika be išlygų pajungia ekonomiką savo interesams, ilgesni tokie etapai būna pražūtingi ekonomikai. Todėl, bandydami atsakyti į iškeltus klausimus, neturėtume nagrinėti vien ekonomikos ar vien politikos paklydimų.

Šiandien Lietuvoje gana sunku nustatyti, kas laikosi dešinėsios arba kairiosios pozicijos ekonomikoje ir politikoje. Juk negalima pavadinti dešinišiais ekonomikoje buvusius Vyriausybės, o dabar opozicijos vadovų. Tam pagrindo neduoda ne tik jų paruošta indėlių indeksavimo programa, bet ir daugelis veiksmų būnant valdžioje (išlikusio turto grąžinimas, painiojant teisinę turto sąvoką su faktiniu jo išlikimu, lygavinio privatizavimo „klaidos“, leidusios pasisavinti valstybės turtą už grašius buvusiams nomenklatūrininkams bei nuvorišams, dažnai sukauptiems pirminį kapitalą ne visai švaria veikla ir t.t.). Negalima vadinti kairiškiais ekonomikoje ir dabartinės Vyriausybės vadovų, nes jie daug kur elgiasi toli gražu ne taip, kaip pagal Vakarų Europos sampratą turėtų elgtis socialistai demokratai. Tai ir valstybinio turto privatizavimo praktikos tęsimas, kainų politika, monopolistų bei nesąžiningos konkurencijos palaikymas, daugelis taktikos ir net strategijos veiksmų elementų.

Pažymėtina, kad iš pirmo žvilgsnio priešingos viena kitai buvusi esama valdžia, o dabar opozicija ir pozicija, sprendžiant vieną iš pagrindinių vartotojų teisių gynimo problemų, yra solidarios: abi visokiais būdais vilkino ir toliau vilkina vartotojų teisių gynimo

įstatymo priėmimą. Lyg nežinotų, kad rinkos ekonomikos visuomenė yra vartotojų visuomenė, o ginti jos teises yra pagrindinė valdžios užduotis. Formuodama biudžetą, mokesčių politiką, tiek buvusi, tiek esame Vyriausybė elgiasi kaip gobšus, bet naivus feodalias, nesusipažinęs su ekonominės elgsenos, priklausiančios nuo mokesčių dydžio, dėsninumuais. Tiesiog keista, kad taip elgiasi mokslo laipsnius turintys valdžios vyrai, lyg jiems ekonomikos mokslų vystymasis būtų sustojęs ties XX amžiaus riba, lyg žinotų tik tą dalį, kurią smarkiai kritikavo marksistai, ir visai nežinotų šiuolaikinių ekonomikos mokslo pasiekimų.

Atrodo, kad prieštaravimus tarp opozicijos ir pozicijos turėtume vertinti ne kaip idėjų kovos išraišką, o kaip atskirų, bet panašių grupuočių kovą dėl valdžios, kuri suprantama kaip vieta prie lovio. Tai patvirtino didžiausių partijų vadovų disputai televizijos laidoje. Nėbera konstruktyvumo, o tik vienas kito kaltinimas (beje, dažniausiai teisingas) ir bandymai nutylėti arba demagogiškai užtuotuoti savo paklydimus.

Esamos padėties nereikėtų vertinti kaip kažkokio Lietuvos fenomeno. Pastebėta (dar iš antikos laikų), kad po tirionys pirmoji demokratiškai išrinkti yra reksnių valdžia, antroji - savanaudžių ir tik trečioji dažniausiai tampa valstybe ir jos žmonėmis besirūpinanti valdžia, tik jai labai sunku rasti kompetentingų ir sąžiningų žmonių, norinčių patekti į pirmą sukompromituotą valdžios institucijas. Aišku, toks valdžios klasifikavimas negali būti griežtai išskirtas. Kiekvienas iš jų turi kitai būdingų bruožų, bet tai nekeičia esmės. Tą visiškai patvirtina buvusių komunistinių šalių politikos ir ekonomikos vystymosi tendencijos.

Šiandien esame prie trečiosios valdžios atėjimo slenkčio. Laiko atžvilgiu tas procesas turėtų užtrukti keletą metų. Naujos valdžios būtinybę pranašauja ne tik vos vos nepavykusi interpelacija Vyriausybei, referendumas dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių bei pažeistos teisėsaugos, bet ir galimi priešlaikiniai Seimo rinkimai. Tiesa, daugumą šių prielaidų kuria norintys grįžti

į valdžią ir ne tik į padėti, buvusią prieš 2-3 metus, bet ir dar daugiau į praeitį. Lietuvoje nėra tiesioginio raginimo grįžti į „nepriklausomą“ respublikų sąjungos laikus, kaip gretimoje Baltarusijoje, bet vis dėlto yra bandymų grįžimui į valdžią naudoti ekonominės utopijos elementus. Tai nieko nestebina, nes pasidarė normalu, kad politikai tam ir yra, kad iki rinkimų siūlytų ekonomikos kilimą, gyvenimo gerėjimą, o išrinkti, remdamiesi „objektyviomis“ priežastimis, aiškintų, kodėl nevyksta tas gerėjimas.

Būtų galima išvardyti daugelį su ekonomika susijusių Vyriausybės nutarimų, kuriuos reikėtų keisti, papildyti, panaikinti arba naujai sukurti. Tačiau tai vyriausybės programos apimties darbas. Šio straipsnio tikslas - atkreipti dėmesį į ekonomikos ir politikos santykį, kuris Lietuvoje yra labai panašus į tokį santykį totalitarinėse valstybėse.

Šiandien svarbiausia, kad visos partijos dėl siaurų politinių ambicijų nustotų žaisti ekonomiais sprendimais ir žmonių kantrybe. Būtina suprasti, kad įstatymais teisinis nihilizmas trukdo mūsų ekonomikai, kad vienodai kenksmingi tiek savi, tiek svetimi

įstatymų laužytojai, kyšininkai, korumpuoti struktūrų lobistai.

Ne mažiau kenkia ir ekonomikos teorijos nepaisymas bei demagogiškas argumentavimas užsienio praktika - vienu atveju imant, tarkim, skandinavų mokesčių sistemą ir ignoruojant jų socialinės apsaugos sistemą, o kitu - amerikiečių ar japonų savanoriško socialinio draudimo sistemą, paliekant didžiulius mokesčius bei privalomąjį draudimą. Verkti norisi matant, kaip nemažinant ir net didinant mokesčius (privalomas draudimas irgi mokesčiai), mūsų vis dar sovietinė sveikatos apsaugos sistema pradeda įvedinėti apmokamą gydymą, nemažindama privalomojo socialinio draudimo mokesčių netiems, kurie sutinka už jį mokėti.

Tikėtis, kad esantys valdžioje patys viską sutvarkys būtų galima tik tuo atveju, jei į valdžią išrinktume angelus. Beje, tada ir mes visi turėtume būti angelai. Ar reikalinga valdžia angelams? Mes ne angelai. Mums tvarkyti reikalinga valdžia, kuri taip pat ne iš angelų. Kontroluoti valdžią galima tik griežtomis teisinėmis normomis ir didesniu valdžios vyrų gyvenimo viešumu. Tegu vadovauti mums imasi tik tie, kurie nebijo ir neturi ko slėpti.

„L.R.“

Apdavystės valstybės vardu

Kelinta savaitė „Lietuvos rytą“ lanko vilti praradę žmonės, telefonu pasakoja *šturpius istorijas, kaip iš jų bandoma atimti vienintelį turtą - butą arba namą. Daug rašyta apie apgavikus, kurie pasiskolina didžiules sumas pinigų, kelis kartus užistato butus ar namus, o paskui juos parduoda. Tokiu atveju žmogus, nusipirkęs praskolintą namą arba butą ir jau susirengęs jame gyventi, atsiduria gatvėje. Toks nesudėtingas apgavysčių mechanizmas pastaruoju metu veikia gana intensyviai.*

Dar daugiau aukų suranda tokie sukčiai, kurie parduoda „katę maiše“: žadėdami nedidelį atlyginimą už fiktyvias paslaugas, jie įkalba žmones parašyti įgaliojimus įkeisti, parduoti arba dovanoti savo butus, po to iš tiesų pasinaudoja apgaule sudarytais dokumentais ir veža žmones iš namų. Panašiai atsitiko 40 ukmergių šeimų.

Naujausiomis žiniomis, Ukmergėje yra ne 40, o apie 60 iš butų varomų šeimų. Vien šitame mieste gali atsirasti apie 200 naujų benamių, o į redakciją kreipėsi žmonių ir iš Vilniaus, Kauno, Druskininkų...

Visi šie žmonės yra įstatymų ir valdžios aukos, nes įstatymai ir valdžia sukūrė idealias sąlygas sukčiams. Visose mūsų papasakotose istorijose figūruoja nesuklastoti, o tikri dokumentai, sudaryti notarų biuruose ir patvirtinti notaro antspaudu. Sukčiai yra pajutę, jog visada suras notarą, pasirengusį tvirtinti sutartį, kuri aiškiai prasilenkia su sveiku protu ir yra pavojinga vienai iš jos šalių.

Notarai yra įstatymo įpareigoti savo klientams išaiškinti, kokios pasekmės kyla iš jų sudaromų sutarčių. Tačiau dažniausiai notarai

šios pareigos nevykdo.

Tokį notarų darbą mes pavadiname apdavystėmis valstybės vardu. Kokia gi buvo valdžios reakcija? Jokios! Niekas neatsiliepė nei iš Teisingumo ministerijos, nei iš kitų Vyriausybės tarnybų. Tyli ir įstatymų leidėjai, nors laikraščio publikacijose buvo nurodytos aiškios įstatymų spragos, kurias būtina užlopyti.

Pateiksime tik vieną pavyzdį, iliustruojantį, kokios kokybės yra Notariato įstatymas. Štai, pavyzdžiui, Notariato įstatymo 26 straipsnio 5 punktą sako, jog viena iš notarų pareigų yra uždėti draudimus įkeistam turtui. Pabandykime surasti Notariato įstatyme atsakymą, kur notaras tuos draudimus deda. Iš minėtojo įstatymo galima daryti išvadą, jog draudimus notarai deda kur nori, o jeigu nenori, tai visai nededa. Kas iš to išeina, valdininkai gali detaliau pasiskaityti straipsnius „Lietuvoje nuodėmė neapgaudinėti, kai įstatymų leidėjai ir trys Vyriausybės sukūrė puikias sąlygas skolinti ir negrąžinti skolų“ ir „Atsargiai - notarai: masinės apdavystės valstybės vardu“.

Tuose rašiniuose parodyta, kaip įstatymų klampynė įsiurbia žmogų, atima iš jo pastogę arba pinigų. Įstatymų leidėjai ir vykdytojai, kartais labai operatyviai sukylantys dėl menkiausio klausimėlio apie aukštųjų sferų gyvenimą, olimpiškai ramiai tyli, kai išaiškėja ne jiems patiems asmeniškai svarbūs, o daugelio žmonių gerovei ir net likimui galintys atsiliepti rimti dalykai, už kuriuos atsakinga valdžia. Matyt, tai yra viena iš priežasčių, kodėl apgaudinėti Lietuvoje yra nepavojinga, patogu ir pelninga.

Tiesa, Ministras Pirmininkas A. (Nukelta į 6-tą psl.)

JAV dabar gyvena 812 tūkstančių lietuvių

Kaip pranešė Lietuvos Respublikos ambasada Vašingtone, 1990 m. JAV gyventojų surašymo duomenimis, šioje šalyje gyvena 811 tūkst. 865 lietuvių kilmės asmenys. Per dešimtmetį lietuvių padaugėjo 69 tūkstančiais. Lietuviai sudaro 0,3 procento JAV gyventojų ir yra 37-oji pagal dydį JAV etninė grupė. Palyginti su mūsų geografiniais kaimynais, didžiausia yra Amerikos lenkų kilmės grupė - 9,4 milijono, kita pagal dydį latvių - 100 tūkst. 331 ir estų - 26 tūkst. 762.

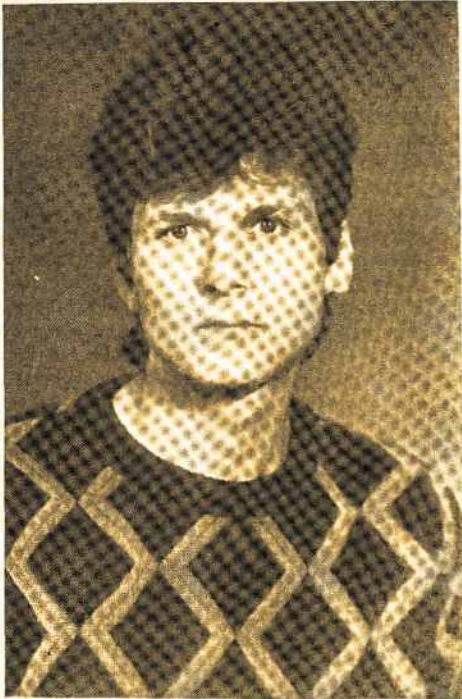
Tradicškai daugiausia lietuvių gyvena trijose valstijose - Ilinojaus, Pensilvanijos ir Niujorko, tačiau šiuo metu pastebimas lietuvių migravimas ir į Pietus bei Vakarus. Gausiausiai lietuvių gyvenamos

valstijos: Ilinojus - 112410, Pensilvanija - 106184, Niujorkas - 72100, Masačiūsetsas - 66589, Kalifornija - 52821, Niū Džersis - 49010, Florida - 41718.

Daugelis lietuvių kilmės asmenų nemoka lietuvių kalbos, nedalyvauja lietuvių organizacijų veikloje, o tik kildina save iš lietuvių tėvų, senelių. Lietuviška veikla ypač stipri tik gausiausiai lietuvių gyvenamose valstijose.

Per dešimtmetį sumažėjo ne JAV gimusių lietuvių skaičius - jų liko tik 30 tūkst. 334. Vyresnioji karta mažėja natūraliai, nes prieš 30 metų JAV gyveno 403 tūkst. lietuvių, gimusių ne JAV, o daugiausia Lietuvoje.

„L.A.“

Klierikas Kęstutis Svabinskas

Rašo kun. Antanas Valantinas

Bažnyčiai, vygdant pasaulio evangelizaciją, labai reikalinga turėti pakankamą skaičių kunigų. Jų trūksta ir daugelyje užsienio valstybių ir mūsų tėvynėje Lietuvoje. Tai iš anksto numatė ir Jėzus Kristus, sakydamas: „Piūtis didelė, o darbininkų mažai... Mt.9,38“

Kad padėtis pagerėtų, kad atsirastų didesnis pašaukimų į kunigystę skaičius, Jėzus Kristus liepė melsis: „Melskite piūtis šeiminingą, kad atsiųstų darbininkų į savo piūtį (Mt.9,38).“

Tai, pats Dievas pasirenka ir siunčia darbininkus į savo piūtį. Tai patvirtina Dievo Sūnus Jėzus Kristus: „Ne jūs mane išsirikote, bet aš jus išsirikau, kad eitumėte, duotumėte vaisių (Jn.15,16).“

Tų Kristaus žodžių teisingumą aiškiai pajutau, kai šią vasarą vienas Vadaktų jaunuolis panorio stoti į Kauno kunigų seminariją. Mums, vadaktiečiams, labai džiugu, kad po daugelio metų pertraukos vėl turime klieriką, kuris, Dievui padedant,

taps kunigu. Melskimės, kad jis neprarastų pašaukimo.

Laiškas jauniesiems levitams

*Jaunieji levitai! Jūs - mūsų viltis
Ir darbo baruos' pamaina!
Po vieną mus skina žiauroji mirtis,
Ir lieka be vado vieta.*

*Eilė vis retėja, ir darbo barai
Vis daros kasdien platesni.
Mes laukiame Jūsų, jaunieji draugai,
Kad būtų rikiuotė darni.*

*Mums reikia jaunystės, jos mostų
placių,
Daugiau šilumos ir ugnies.
Bus lengva tada ant jaunųjų pečių
į Lietuvą Meilę parnešti.*

*Tad ruoškitės, broliai levitai,
darbams,
Kurios Jums atlikti reikės:
Tik Jūsų uolumas ir triušas nulems,
Kiek Jums ateitis atseikės.*

Kun. Antanas Valantinas

Žmogaus svajonė nepasiduoti senatvės negaliai ir pailginti gyvenimą - sena ir amžina kaip pasaulis. Seniausiame babiloniečių epe pasakojama, kaip Gilgamešas, išdrįšęs susigrumti su pačiais didžiausiais dangaus ir žemės dievais, kaltina juos, kad šie sutvėrę žmogų mirtingą, klausia: kodėl žmogus pasmerktas kančioms, ligoms, mirčiai.

Kaip pailginti savo gyvenimą? Žmogus išgyventų 110-120 metų, jei ne senatvėje dažniausiai pasitaikančios ligos - aterosklerozė, vėžys, cukraligė. Tai, bet abejo, biologiniai veiksniai, kurie žmogui gali sutrukdyti pasiekti triženklį. Bet yra nemažai faktorių, kurie priešingai - skatina ilgaamžiškumą, sutvirtina žmogaus dvasią ir kūną.

Tai vadinamasis „žmogaus faktorius“ - neretai pamirštamas žmonių bendrumo jausmas, nuoširdaus bendrumo akimirks, pasireiškiančios dvasių sąveika, mokėjimu būti geram ir reikalingam kitiems.

„Žmogaus faktorių“ galėtume pavadinti apsaugine priemone prieš senėjimą. Pirmiausia dėl to, kad senėjimas žengia koja kojon su susvetimėjimu ir egoizmu. Neseniai teko skaityti, kad egoistiškai ir uždaras gyvenimo būdas kai kam atrodo idealus. Kartais mes per vėlai imame suprasti, kad taip „idealiai“ gyvena viskam abejingi žmonės, šventai tikintys, kad, nesikrimsdami dėl kito žmogaus vargų, gyvens ilgiau už tuos, kurie brangina žmogiškumo idealus. Džiaugėsi šie žmonės kitados kažkieno paskelbta hipoteze, kad, girdi, beširdžiams, viskam abejingiems negresia infarktas.

Tokia hipotezė iš tikrųjų prieš keliolika metų buvo paplitusi, bet taip ir pakibo ore. Patvirtinti ją moksliniais faktais dar niekam iki šiol nepavyko. Ir vargu ar kada nors pavyks, nes mūsų žmogiškosios vertybės negali visiškai neatitikti žmogaus biologinio tikslumo. Niekas pasaulyje dar nėra įrodęs, kad egoistai, savanaudžiai ir kietaširdžiai ilgiau gyvena už gerus, nuoširdius ir jautrius. Taip pat įrodyta, kad egoistai, savanaudžiai bei kietaširdžiai yra laimingi - tai

Sena svajonė - nepasiduoti senatvei

labai abejotina, nes tikrosios laimės negalima vertinti kaip kokios nors amžinai trunkančios būsenos. Laimė - nuolatinių ieškojimų nerimas, o kur įsivyrąja ramybė, ten baigiasi laimė. Juk sakoma - pergalės sąvoka išnyksta tą pačią akimirka, kai ji pasiekiamą.

Į laimę nėra tiesaus, asfaltuoto kelio. Gal kur kas tiksliau ją būtų galima lyginti su teigiamų emocijų viršūne, į kurią reikia kopti per vargus ir skausmus.

Žmogaus ryšys su žmogumi, poreikis bendrauti, jungiantis į jaunas ir senus, tikinčiuosius ir laisvamanius, visų tautybių žmonės - ne tik dvasinė vertybė. Tai ir vadinamasis „žmogaus faktorius“ medicinoje, vertybė, kuri savo stiprumu prilygsta biologiniams poreikiams, pavyzdžiui, maitinimuisi, mėgstamam darbui ir kitiems. Jis teigiama veikia žmogų, jo dvasinių pradų ugdymą (juolab kad gerų, teigiamų emocijų niekad nebuvo per daug). Tuo tarpu bendravimo su kitais trūkumas neigiamai veikia žmogaus charakterio formavimąsi. Toks žmogus ilgai nesiims vengti žmonių, pasidarys uždaras, niūrus, piktas, nekomunikabilus. Kiti savo ruožtu irgi pradės jo vengti. Pagaliau toks žmogus liks be draugų. O ko mes verti vieni be kitų? Nuo tarpusavio bendravimo akimirklų, gerų, draugiškų santykių su artimaisiais, su kaimynais, su bendradarbiais ir pažįstamais dažnai priklauso mūsų nuotaika, darbingumas ir, suprantama, sveikata.

Menas pailginti savo gyvenimą prasideda nuo pagarbos kitam žmogui, nuo to, ar moki sugyventi su savo bendradarbiais, kaimynais, ar iš viso turi draugų, kuriais gali pasikliauti. Siame skubėjimo amžiuje pernelg retai susimąstome, ar per tai neprarandame savo draugų? Turėti draugą - svarbu. Draugystė ateina įvairiai: ginčijantis dažnai nenutolstama vienas nuo kito, o

Jokūbas Skliutauskas

priešingai - suartėja.

Mokėjime tausoti draugystę, branginti draugą. Pirmiausia reikia pačiam būti geru draugu. Kaip dažnai patys griuname tiltus, kuriais paskui turime vaikščioti. Ir viskas dažniausiai prasideda nuo smulkmenų. Pavyzdžiui, užmiršome atsakyti į seną bičiulio laišką. Nepasveikinome jo brangią jam dieną ar kuria kita proga.

Apgavystės valstybės vardu

(Atkelta iš 5-to psl.)

Sleževičius mėgsta pabrėžti, jog Vyriausybė daro viską, kad pritrauktų užsienio kapitalą, apsaugotų savo valstybės piliečių nuosavybę. Tačiau Ministrui Pirminikui tikriausiai yra žinoma, kad užsienio kapitalas nemėgsta apsigauti tokioje valstybėje, kur nėra nekilnojamojo turto apsaugos įstatymų bei hipotekos įstaigų. Iš socializmo laikų užsilikusiose nekilnojamojo turto registravimo įstaigose - inventorizavimo biuruose - baisi netvarka, o notarai, kaip rodo daugelis pastarojo meto dramatiškų situacijų, klientų interesų nesaugo.

Neseniai redakcija gavo Notarų rūmų raštą, kuriame kalbama apie tai, kaip „Lietuvos rytas“ vienu iš čia minėtų straipsnių įžeidė notarų garbę ir orumą. Tame rašte nėra nė lašelio susirūpinimo dėl žalos, kurią notarai yra padarę savo klientams, neišaiškindami jų tvirtinamų sandorių pasekmių, kaip to reikalauja Notariato įstatymas. Notarų rūmai, užuot aiškinęsi savo kolegijų poelgi, reikalauja paneigti, jog notarai vykdė apgavystės valstybės vardu. Mes nerašėme, kad jie vykdė apgavystes, notarai tvirtino tokias apgavystes. Tai įrodo rašiniuose minimi faktai.

O kol kas padėtis yra tokia. Ateidamas pas notarą sudaryti kokio nors turтино dokumento, žmogus tikisi, kad viskas bus padaryta kaip reikia - teisėtai, be

Susitikę gatvėje, neturėjome laiko jo išklausti, abejingi praėjome pro šalį.

Draugystės žmogus išmoka veikdamas, aktyviai bendraudamas su kitais žmonėmis. Gyvenimo troškulyje įveikia laiką, atstumą ir visokias kitokias kliūtis, kad taptume optimistais. Optimizmas ir yra vienas iš svarbiausių „žmogaus faktorių“, ir gilioje senatvėje išsaugančių gyvenimo spalvas, kūrybines ir fizines galias, sveikata ir pasitikėjimą ne tik savimi, bet ir kitais žmonėmis.

„L.R.“

apgaulės. Tam ir yra notaras - specialiai paruoštas, turintis reikiamą kvalifikaciją ir įgaliojimus! Tačiau ar ne per dažnai atsitinka priešingai? Ir kas turi pirmiausia susirūpinti savo garbe ir orumu - ar ne įstatymų leidėjai, leidžiantys įstatymų pusfabrikačius, ar ne notarai, apsimetantys nesuprantą problemas? „L.R.“

AUKOS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDUI

\$44,900 A.A. Prano Dranginio testamentinis palikimas.

\$1,000 gauta per Stasį Šiuškų A.A. Prano Valionio testamentinis palikimas.

\$20 Vincas Stagis (1420) A.A. Petru Bačinskui Brisbane mirus, vietoj gėlių. Nuoširdus aciu,

Vincas Ališauskas
AL Fondo išdinininkas

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Kun. Eugenijus Bartulis - Priskėlimo bažnyčios - Tautos Sventovės Kaune klebonas pas mus Dvasinį atsinaujinimą - Rekolekcijas pradėd rugėjio 10 ir 11 d. Šeštadienio popietę Lietuvių Namuose didžiojoje koncertų salėje pateikė dvi konferencijas. Pertraukos metu parodė video filmą svetainėje apie atstatomą Tautos Sventovę - Priskėlimo bažnyčią. Po antros konferencijos choras pagiedojo tris giesmes ir svečias klausė išpažinčių. Sekmadienį Svč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje minint Tautos Sventę koncelebracinėmis šv. Mišiomis, svečias vėl pateikė labai įspūdingą konferenciją. Visi buvome sužavėti jo kalbos gilumu, iškalbingumu ir pamaldas baigėme Lietuvos himnu. Svečio pagerbimui pietūs Jubiliejinėje salėje suruošė Lietuvių Klubo pirmininkas Vladas Bosikis su savo Valdyba. ALK Federacijos pirmininkas Edvardas Sidlauskas sveikino svečių ir pradėd programą. Čia svečių sveikino kun. dr. Pr. Dauknyš. Liet. Katalikų Moterų pirmininkė Halina Statkuvienė, Klubo pirm. Vl. Bosikis, kuris yra ir LKV Sąjungos Ramovės pirm. ir svečių išteikė Ramovės žymenį, pakeldamas jį Ramovės Garbės Kapelionu. Sveikino ir DLK Vytenio Saulių kuopos pirm. Vitas Sukevičius. Kalbėjo kun. Eugenijus Bartulis,

įspūdingai ir giliai apžvelgė Nepriklausomybę atgavusios Tėvynės problemas. Jo kalbos bus vėliau aprašomos. Jis visus žavėjo gėrio siekimu.

Svečio kun. E. Bartulio pagerbimo pietus po Rekolekcijų pagamino Lietuvių Namų Jubiliejinėje salėje mūsų gerosios šeimininkės ir joms visi dėkojame, tai Joana Valaitienė, Alisa Baltrukonienė, Onutė Beržanskienė, Nijolė Kairaitienė, Lydija Petrusevičienė, Albina Ramoškienė, Vincė Sivickienė, Aldona Vyšniauskienė, Irena Vilkiškienė. Tai buvo jų didelis darbas skaniai pamaitinti porą šimtų dalyvių! Iš vyrų dar talkininkavo Vincas Baltrukonis, Vladas Bosikis, Benediktas Beržanskas, Albinas Miškinis. Jiems visiems visų vardu dėkoja kun. Pr. Dauknyš.

Parapijos Namų apšildymas buvo sugedęs ir jį atvykęs viena rytą savanoriškai sutvarkė Petras Mažylis. Nuoširdžiai jam dėkojame!

Royal Eye ligoninėje turėjau akies operaciją rugėjio 4 d. Per savaitę sveikstant aplankė Halina Statkuvienė su svečiu kun. E. Bartuliu, Edvardas ir Marytė Sidlauskai, Antanas ir Janina Jankevičiai, Faustas Sadauskas su kun. E. Bartuliu. Labai acū jiems visiems ir už gėlių puokštės, kurios išpuošė visą palatą, ir už maldas, kurios pagreitino išgyjimą. Jums visiems nuoširdžiai dėkoju - kun. Pr. Dauknyš.

Labdaros siuntiniai Kalėdoms į Lietuvą

Pakartotinai pranešu Sydnejaus Newcastelio, Wollongongo ir Canberros bendruomenėms, kad dar yra vietos kalėdinės šalpos konteinerių į Lietuvą.

Dėžių užsakymus priimu iki rugėjio 17 dienos. Šios dėžės bus išduodamos Lietuvių klube, šeštadienį, rugėjio 24 d. tarp 9-10 ir 14-tos valandos. Atsiimant dėžes reikės apsimokėti persiuntimą. Už dideles dėžes \$60 ir mažas \$60 dolerių. Čia gausite visas informacijas raštu.

Jūsų supakuotos ir paruoštos transportui dėžės turi būti pristatytos į konteinerį spalio mėn. 1 dieną, šeštadienį, Lietuvių klubo

kieme nuo 8 val ryto iki 13 val.

Labai svarbu. Atsiimdami tuščias dėžes malonėkite pristatyti raštu siuntėjo ir gavėjų adresus, bei telefonų numerius, jeigu juos žinote Lietuvoje. Ant šių raštelių pažymėkite, kam siunčiama maža ar didelė dėžė. Si informacija man būtinai reikalinga ruošiant dokumentaciją. Iš anksto dėkoju už jūsų kooperaciją. Dėl užsakymų ir kitos informacijos skambinkite (02) 727 3131.

Antanas Kramilius, Sydnejaus Apyl. valdybos vardu PS. Laivas Talliser Bay išplaukia iš Sydnejaus 6/10/94 ir bus Rygoje 22/11/94.

Mylėkim Ją, kokia Ji yra. Kodėl?

Tik neseniai sugrįžė iš Lietuvos supras savo tėvų ilgesį ir meilę tai mūsų Tėvynei, tai žemei, kuri prarado šimtus tūkstančių tėvynainių ir jų vietą yra užėmė maskoliški auklėtiniai, kurie tik kalba lietuviškai, bet dvasia ir darbais yra svetimi Lietuvai. Kai kurie iš jų, su sunkumu, nori numesti penkiasdešimt metų komunistinės propagandos skraistę ir stengiasi įsijungti į Lietuvai pakenčiamai naudingą veiklą, bet karts nuo karto išlenda, kad ir be blogų norų, homo soveticus. Mes turime juos suprasti, bet neturime leisti pasilikti „klaidoje“.

O tų propagandinių „klaidų“ atsiranda vis daugiau ir viena iš jų yra „mylėkime Lietuvą kokia ji yra“. Ką tie Maskvos androidai žino apie Lietuvą kokia ji buvo, kaip jie gali kalbėti apie „kraviną Smetonos režimą“ ar pabėgusius į užsienį „fašistus“, partizanus, kuriuos jie vadina banditais, ar politinius kalinius bei tremtinius?

Kodėl mes turime „Mylėti“ komunistus, jų herojus, perkrikštyti Lietuvos miestus, gatves rusiškais vardais, statyti ir prižiūrėti „sovietinių herojų“... statulas, mokėti du ar tris kartus (ar daugiau) pensijas visokiems NKV-distams, stribams, statyti okupantams namus už gautas paskolas, kaip tuo tarpu milijonai uniformuotų tinginių sėdi nieko nedirbdami ir laukia ex vergų (kažin ar ex) almužnos.

Nėra ko daugiau ir kalbėti, nes mes visi žinome kaip ta „tautos išrinkta“ valdžia operuoja.

Dainos žodžiai „Lietuva brangi...“ pilnai apibūdina tos mūsų Zemelės grobį ir meilę. Tėvynei meilė niekad nepasikeitė, bet mes turime pašalinti „dabartinę meilę“ kuri drasko Jos širdį. Ji verkia iš skausmo! Jau keli metai kaip išsivija, be jokio klausimo, priima komunistų sukurtą šabloną - „nesikiškite, mes žinom ką darom“. O taip, jie žino ką daro, bet klausimas - kam? Mes turime

Kun. Eugenijaus Bartulio maršrutas lankant lietuvių kolonijas Australijoje

Skrenda ANSETT oro linija.

Iš Melbourn į Sydney išskrido rugėjio 12 d. vidurdienį 12 val. Iš Sydney išskrenda į Adelaidę rugėjio 19 d. pirmadienį 10.55 am. Skrydis 83. Atvyksta į Adelaidę 12.25 pm. Iš Adelaidės išskrenda į Perthą rugėjio 26 d. pirmadienį, skrydis 179, rytą 7.45 am. - Perthą pasiekia 9.25 am. Iš Pertho skrenda į Melbourną spalio 4 d. skrydis 162. Melbourną pasiekia 12.45 vidurdienį. Iš Melbourn skrenda į Launcestoną spalio 4 d. skrydis 613, po pietų 3.25 pm. Launcestone nusileidžia 5.25 pm. Iš Hobarto išskrenda į Melbourną spalio 10 d., skrydis 190 - 10.15 am. Melbourn nusileidžia 11.25 am. Iš Melbourn skrenda į Brisbanę spalio 10 d. skrydis 68. Išskrendą 11.50 am., į Brisbanę atskrenda 1.40 pm. Iš Brisbanės išskrenda į Melbourną spalio 17 d. pirmadienį 9.05 am. - Melbourn nusileidžia 11.15 am. Iš Melbourn į Kauną išskrenda spalio 24 d. pirmadienį, valanda dar nežinoma.

Minėjome Tautos šventę

Latrobe Valley ir Sale apylinkių seniūnijų Tautos Sventės minėjimas šiemet buvo ypatingas. Rugėjio 3 d. šeštadienį suvažiavome į Servacijaus ir Alvinos Sabrinskų vilą ant kalno iš kurio žemai dunkso Moe miestas. ALK Federacijos pirm. Edvardas Sidlauskas atvežė pamaldoms kun. dr. Pr. Dauknį ir svečių iš Kauno kun. Eugenijų Bartulį - Priskėlimo bažnyčios kleboną, atvykusi į Australiją praveisti Rekolekcijas - Dvasinį atsinaujinimą. Čia šeiminkų jau buvo paruoštas altorėlis ir abu kunigai koncelebravo šv. Mišias Tautos šventės minėjime, kaip padėką Dievui už atgautą Lietuvos Nepriklausomybę. Svečias kun. E. Bartulis tarė labai pagauančių gražų pamokslą apie Dievą ir Tėvynės meilę. Visi sutartinai giedojome giesmes, skaitėmės atliko Seniūnės: Elena Eskirtienė ir Veronika Koženiauskiene, o Tikinčiųjų maldą - Servacijus Sabrinskas.

Po pamaldų svečias kun. E. Bartulis tarė pagauančių žodį apie Tėvynės rūpesčius, ypatingai reikalingą dvasinį atgimimą. Visiems giliai į širdį krito svečio žodžiai, paskatinimas, sustiprinimas būti Dievui ištikimiams.

Po šių iškilių sekė suneštinės vaisės ir ponios Veronikos Koženiauskiene suruošta loterija paremti Tautos Sventovės - Priskėlimo bažnyčios Kaune atstatymui, kurią bolševikai buvo pavertę į fabriką ir dar dabar tebeurzgia įvairių staklių užesys, kol, tikimės, sekančiais metais jis išsikraustys iš bažnyčios.

Priskėlimo bažnyčios Kaune atstatymui loterija atnešė \$160, o per

pakankamai visokių profesijų žmonių, kurie neturėtų tylėti ir aiškiai, be jokių „šliaužiojimų“ tvirtai išreikštų išsivijos nuomonę su parama, nes ir mums priklauso ta Žemė. Statistinius faktus mes matome „Lietuvos Rytė“ ar „Tiesoje“, kuri pasidarė dar didesnė tiesa, nes jau tapo „Diena“. Bet ar visi iš mūsų jaučia Tėvynės skausmą?

LKPT atstovas, V.L.Mačys

Aukos „Tėviškės Aidams“

\$50 E.V. Stagiai, po \$25 A.Kalvaitienė ir P.Mažylis, po \$15 J.Ciurinskas, O.Giedraitienė, S.Grybienė, B.Minisius ir A.Varkalienė, \$5 A.Guiga „T.A.“ administracija nuoširdžiai dėkoja už aukas.

aukotojų sąrašą aukojo: \$50 kun. Pr. Dauknyš, \$23 V. Koženiauskiene, po \$20 V. Ališauskas, G. Baleiša, I. Bindokas, El. Eskirtienė, V. Rosato, V.R. Rutkauskas, A. Sabrinskas; po \$10 J. Leknius, S. Sabrinskas; \$7 B. Vitkauskas. Pagal sąrašą suaukojo \$240, o loterija atnešė pelno \$160. Kai dalyvių buvo 22 asmenys, nes kiti sirguliavo ir negalėjo atvykti, tai bendra suma \$400 parama Tautos Sventovei - Priskėlimo bažnyčios atstatymui. Visi esame labai dėkingi Sabrinskams ir jų dukrelei Virginijai, kurie taip nuoširdžiai visus priima švenčių minėjimui lietuviškom pamaldom. Nuoširdžiai dėkojame svečių kun. Eugenijui Bartuliu už mums tartus gilios dvasios sustiprinimo žodžius ir linkime jam vadovaujant pilnai atstatyti Tautos Sventovę - Priskėlimo bažnyčią Kaune.

Dalyvė

PRANEŠIMAS "TALKOS" NARIAMS

Lietuvių Kooperatinė Kredito Draugija "Talka" 1994 spalio mėn. 1 d., šeštadienį, 3.00 val. Lietuvių Namuose, 50 Errol Street, North Melbourne, šaukia:

METINI SUSIRINKIMĄ

DARBOTVARKĖJE:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Balsavimo komisijos sudarymas
3. 1993 metinio susirinkimo protokololas
4. Pranešimai:
 - a. Vėldos
 - b. Atskaitomybės
 - c. Statutinis
 - d. Revizijos
5. Pranešimų diskusijos ir tvirtinimas
6. Valdybos rinkimai (renkami 2 nariai)
7. Valdybos išlaidų nustatymas
8. Pelno paskirstymas
9. Sumanymai ir pasiūlymai
10. Susirinkimo uždarymas

----- 000 -----

Pagal "Talkos" nuostatus dešimt narių atvykę susirinkimo sudaro kvorumą. Klekvenas narys, nežūrint jo turimų lėšų, susirinkime turi tik vieną balsą. Narys negali atstovauti daugiau kaip 3 kitus narius.

Nario atstovavimo įgaliojimas turi būti surašytas ir pasirašytas ant oficialaus blanko ir turi aiškiai nurodyti kaip atstovaujantis narys turi balsuoti. Atstovavimo įgaliojimai turi pasiekti draugijos įstaigą ne vėliau kaip 48 val. prieš susirinkimą.

Vadovaujantis naujais Draugijos įstatais, šis pranešimas ir metinė apskaita nariams nėra skunčiami individualiai. Apskaitas galima gauti visose Talkos įstaigose ir susirinkime.

Nors sveikatos reforma visai nevyksta, Sveikatos apsaugos reformų biuras už ligonių pinigus leis dar vieną laikraštį

Gintautas Cibas

Sveikatos apsaugos reformų biuras (SARB), įkurtas prieš metus Sveikatos apsaugos ministerijoje, nuo rugsėjo mėnesio pradeda leisti naują laikraštį „Sveikatos apsaugos kryptys“.

Siuo metu jau eina vienas SARB leidinys „Posūkis“. Jo redaktorė A. Rapolevičiūtė sakė, kad „Posūkyje“ publikuojamos medžiagos apie sveikatos apsaugos reformą. Jos teigimu, naujajame leidinyje „Sveikatos apsaugos kryptys“ bus pateikiama informacija apie Sveikatos apsaugos ministerijos darbą.

Be „Posūkio“, šiuo metu Lietuvoje leidžiami dar 3 medicininės pakraipos leidiniai. Sveikatos apsaugos ministerijos leidžiamas mėnesinis žurnalas „Sveikata“ bei du privatūs savaitraščiai - „Medikų žinios“ ir „Gydytojų žinios“.

Pasak A. Rapolevičiūtės, laikraštį „Sveikatos apsaugos kryptys“ leis du žmonės. Tiražas - tūkstantis egzempliorių, apimtis - keturi puslapiai. Jis, kaip ir „Posūkis“, bus dalijamas

nemokamai.

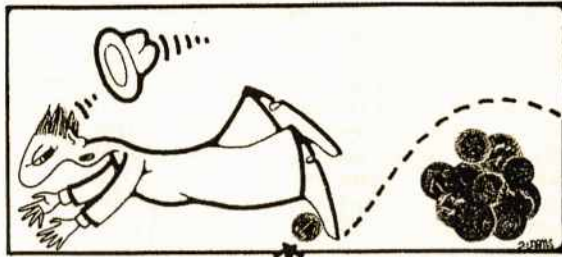
Kol kas niekas ministerijoje negalėjo pasakyti, už kokias lėšas bus leidžiamas naujasis laikraštis: ar už mokesčių mokėtojų, ar kokio nors fondo pinigus.

„Lietuvos ryto“ paskaičiavimais, toks leidinys mokesčių mokėtojams kainuotų mažiausiai 10 tūkst. litų per metus. Neskaiciuojant atlyginimų redakcijos darbuotojams.

Į klausimą, ar tikslinga leisti dar vieną SARB leidinį, SARB tarybos pirmininko pavaduotojas E. Bartusevičius atsakė, kad „pinigai įdėti į informaciją ir idėjas, atsiperka šimteriopai“.

Jo teigimu, visuomenė reikia šviesti, informuoti kaip Lietuvoje vyksta sveikatos apsaugos reforma ir jokiū būdu nepakanka šiuo metu leidžiamų laikraščių.

Buvęs SARB narys, šalies vyriausiasis kardiologas, Vilniaus universitetinės Santariškių ligoninės Kardiologijos klinikos vadovas, profesorius A. Laucevičius pasakė, kad šis naujas leidinys ir jį idėtos „lėšos būtų prasmingos, jei sveikatos apsaugos reforma vykštų iš tikrųjų“.

Jono Varno pieš.

A. Laucevičius sakė, kad iš SARB išeina specialistai, nes biuras, anot jo, „yra tik priedanga“ ir ten realus darbas nedaromas.

A. Laucevičius mano, kad „Sveikatos apsaugos kryptys“ irgi niekas neskaitys, kaip neskaito dabartinio „Posūkio“. Tarp medikų populiariausias laikraštis „Medikų žinios“.

„Jame ir būtų galima skirti kokį puslapį reformų nušvietimui, o naujo leidinio leidimas - tai pinigų išmetimas“, - sakė A. Laucevičius.

Tuo tarpu medicinos profesorius atlyginimas siekia tik 500 litų. Universitetinės „Raudonojo kryžiaus“ ligoninės

reanimacijos skyriaus vedėja A. Kubilienė sakė, kad šiuo metu jiems labai trūksta tvarsliaivos, medikamentų, vienkartinųjų švirkštų. Pastarųjų per dieną sunaudojama apie trisdešimt.

Vilniaus „Gedimino“ vaistinėje mums pasakė, kad vienkartiniai švirkštai kainuoja 0.29 - 0.34 lito, dešimties metrų ilgio bintas, 1.7 - 1.89 lito, stiprūs nuskausminantys vaistai ampulėse - 9 - 10 litų. Primename, kad naujo laikraščio leidimas mažų mažiausiai (neskaitant redakcijos darbuotojų atlyginimų) kainuos 10 tūkst. litų.

„L.R.“

Izraelyje ginčijamasi, kas yra tikrieji žydai

Susirūpinimas, jog milijonai neturtingų užsieniečių, pareiškė, jog yra žydų kilmės, gali užplūsti Izraelį, verčia šios šalies politikus ir visuomenės veikėjus dar kartą sugrįžti prie pagrindinio sionizmo klausimo - kas yra tikrasis žydas.

Užsienio reikalų ministro pavaduotojas Yossis Beilinas paragino įstatymų leidėjus pakeisti sugrįžimo įstatymą, pagal kurį Izraelio pilietybę gali gauti visi, kurių nors vienas iš senelių buvo žydų kilmės.

Y. Beilinas pasakė, jog šis įstatymas, kuris buvo priimtas 1950 metais, kai Izraelis tik kūrėsi ir nebuvo patrauklus užsieniečiams, dabar yra per daug liberalus gana turtingai industrinei valstybei.

„Dauguma žmonių pasirengę pareikšti, jog yra žydai, kad tik galėtų atvykti į Izraelį. Kai kurios gentys Indijoje, Eritrejoje, (Siaurės Afrika), Birmoje ir kitose šalyse teigia, jog yra užmirštos žydų gentys“, - pasakė Y. Beilinas.

Nors Izraelio užsienio reikalų ministro pavaduotojas nepaaiškino, kaip turi būti pakeistas įstatymas, tačiau jo pasiūlymą parėmė ne tik radikalūs dvasininkai, kurie senokai teigia, jog liberali imigracijos politika pakenks žydų

charakteriui, bet ir imigracijos tarnybų darbuotojai.

Tačiau buvo tokių, kurie kritikavo pasiūlymą reformuoti sugrįžimo įstatymą. „Sionizmo jėga glūdi žydų solidarume. Tačiau dabar susigriebta, jog tolimos giminings genties atstovai yra tamsesnės odos ir gyvena džunglėse“, - parašė savo komentare Izraelio dienraštis „Haaretz“.

Pusiau oficialios žydų agentūros vadovas Uri Gordonas pranešė, jog jis ragins, kad Izraelio pilietybę būtų suteikiama tik užsieniečiams, kurių nors vienas iš tėvų yra žydų kilmės. Šios agentūros duomenimis, užsienyje gyvena apie 12 mln. tokių asmenų.

Žydų agentūros duomenimis, JAV gyvena 6 mln. buvusioje Sovietų Sąjungoje - 2 mln., Vakarų Europoje - daugiau kaip milijonas asmenų, kurie yra pripažinti žydais. Be to, didelės žydų bendruomenės gyvena Argentijoje, Pietų Afrikoje ir Australijoje.

Sugrįžimo įstatymo pakeitimu Izraelyje susirūpinta po to, kai buvo pranešta, jog apie 300 mln. Indijos gyventojų gali pareikšti, jog yra senos žydų genties palikuonys. Biblijoje sakoma, jog ši gentis yra

viena iš dešimties genčių, kurios buvo priverstos išeiti iš Izraelio.

Imigrantų antplūdis iš Indijos sukeltų daug problemų 4.5 mln. Izraelyje gyvenančių žydų, kurie ir taip dalijasi į dvi pagrindines grupes - europietiškos ir Artimųjų Rytų kilmės.

Nepaisant to, pasaulyje yra tūkstantčiai potencialių imigrantų į Izraelį, kurių kilme galima suabejoti. Pranešama, jog apie 600 tūkst. iš Sovietų Sąjungos emigravusių asmenų nėra žydų kilmės. Remdamasi sionizmo

ideologija, Izraelio vyriausybė 1984 ir 1991 metais į šalį leido atvykti 20 tūkst. Etiopijos žydų. Dabar kilo diskusijos ar įsileisti į šalį tolimus atvykusiųjų giminaičius, kurie taip pat tvirtina esą žydų kilmės krikščionys.

Izraelio apžvalgininkas Z. Chafetzas teigia, jog sugrįžimo įstatymas turi būti atšauktas, o pilietybę suteikiama apsvačius kiekvieną konkretų prašymą. Priešingu atveju, apžvalgininko nuomone, Izraelis teoriškai bus įsipareigojęs priimti pusę Trečiojo pasaulio šalių gyventojų.

„L.R.“

Rusų mafija nesivaržydama grobia Ameriką

Niujorkas, (DPA-ELTA). Zinančius faktų ar tik gandų apie rusų mafiją prašom kreiptis į Niujorko FTB biurą. Toks skelbimas neseniai pasirodė rusiškame JAV laikraštyje.

Per pastaruosius dvidešimt metų vien į Niujorką atvyko 200 tūkstančių rusų, kvartalas Braiton Byčas (Brighton Beach) Bruklino pietuose tapo rusų.

Apie 2000 atvykėlių - užkietėję nusikaltėliai, kurie nebijo nieko ir pamažu organizuojasi pagal Sicilijos mafijos pavyzdį.

Niujorko FTB būstinėje net sukurtas specialus skyrius, tiriantis

vien rusų mafijos nusikaltimus. Jo uždavinys - neleisti, kad rusų mafija Valstijoje įsitvirtintų tai, kaip prieš tai buvo padariusi italų.

Susirūpinimą kelia tai, kad į Valstijas iš Rusijos atvyksta aukštųjų mafijozų pasiuontiniai, kurie turi ko-ordinuoti prekybą narkotikais bei įvesti tvarką įvairių gaujų chaose. Jei jiems pavyks sukurti vieningą organizaciją, rusų mafija gali tapti rimta problem JAV teisingumo organams.

Advokatai ir Notaras

Klauskite, ir Andrius Zilinskas konsultuos jus lietuviškai:

- * sprendžiant palikimo klausimus per patikėtinį,
- * tvarkant velionio turta,
- * perkant ir parduodant nekilnojamą turta,
- * sprendžiant bet kokius komercijos ir biznio reikalus,
- * investuojant pinigus,
- * bylinėjantis.

Andrius Zilinskas - Advokatas - tel. 819 5515
Lukaitis Partners, 123 Church Street, Hawthorn, 3122

Lietuvos lenkai įkūrė savo politinę partiją

(Atkelta iš 4-to psl.)

Lietuvos žemdirbiams, būtent - gražinti savininkams arba jų ipėdinams žemę, miškus, vandenį, kitą nekilnojamąjį turta, laikantis iki sovietinės okupacijos galiojusiu normų“, o šalies administracinės struktūros turi būti kuriamos „išlaikant natūralius ekonominius ryšius, istorines tradicijas, etninį rajonų savitumą“.

Pagal Lietuvos lenkų sąjungos rinkimų akcijos statutą šios politinės organizacijos nariu gali būti kiekvienas 18 metų sulaukęs Lietuvos pilietis, jeigu jo stojimui pritaria ne amžiau kaip du

organizacijos nariai.

Aukščiausias sprendžiamasis LLSRA organas yra jos delegatų suvažiavimas.

Pradėdami savažiavimą, jo dalyviai išklaušė Lietuvos himną ir sugiedojo „Rota“, kuri yra laikoma Vilnijos himnu.

Pirmasis suvažiavime kalbėjo Seimo narys, Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkas V. Landsbergis.

Lietuvos lenkų sąjungos rinkimų akcijos pirmininku išrinktas Janas Sinkiewiczzius.

„L.R.“